

ДЕПАРТАМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. директора КЗ

«Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв» ХОР

 Наталія ФЕДОТОВА

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У
КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ХЕРСОНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №11-о, від «01» квітня 2024 р.

Розглянуто і схвалено

Педагогічною радою

КЗ «Херсонський фаховий коледж

Культури і мистецтв» ХОР

Протокол №6 від «01» квітня 2024 р.

м. Херсон

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про порядок організації інклюзивного навчання в комунальному закладі «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради» (далі – Коледж, КЗ «ХФККіМ» ХОР) визначає організаційні засади інклюзивного навчання з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної фахової передвищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.2. Положення «Про порядок організації інклюзивного навчання в комунальному закладі «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України [«Про освіту»](#), [«Про фахову передвищу освіту»](#), [«Про повну загальну середню освіту»](#), [«Про соціальні послуги»](#), [«Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»](#), [«Про електронні комунікації»](#), [Постанови КМУ від 15.12.2021 р. № 1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах фахової передвищої освіти»](#); [Постанови КМУ від 15.09.2021 р. № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»](#); інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері освіти соціального захисту та соціальної реабілітації осіб з особливими потребами; «Положення про організацію освітнього процесу КЗ «ХФККіМ» ХОР», Статуту комунального закладу «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» Херсонської обласної ради та інших внутрішніх нормативних актів закладу.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- **здобувачі освіти з особливими освітніми потребами** – особи з особливими освітніми потребами, які здобувають фахову передвищу освіту в Коледжі;

- **інклюзивна група** – академічна група в Коледжі, де поряд з іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами;

- **принципи універсального дизайну** – рівноправне використання; гнучкість у користуванні; просте та інтуїтивне використання; сприйняття інформації незалежно від сенсорних можливостей користувачів; терпимість до помилок; низький рівень фізичних зусиль; наявність необхідного розміру та простору;

- **психолого-педагогічний супровід** – комплексна система заходів з організації освітнього процесу здобувача освіти з особливими освітніми потребами, передбачена індивідуальним навчальним планом;

- **ресурсна кімната** – спеціально організований зональний освітній простір, спрямований на гармонійний, емоційний, психічний та фізичний розвиток здобувача освіти з особливими освітніми потребами; має навчально-пізнавальну та побутово-практичну зони.

1.4. Особи з особливими освітніми потребами вільні у виборі спеціалізації та освітньо-професійної програми з урахуванням потреб та можливостей таких осіб. Коледж створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти.

1.5. Особи з особливими освітніми потребами, які навчаються в Коледжі, мають право на:

1) повагу до людської гідності, захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм дискримінації за ознакою наявності особливих освітніх потреб, стану здоров'я чи інвалідності або будь-якою іншою ознакою;

2) отримання якісних освітніх послуг, які враховують особливі освітні потреби та забезпечують максимально можливу індивідуалізацію освітнього процесу;

3) формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії (за наявності) та індивідуального навчального плану (за потреби);

4) участь у формуванні індивідуального навчального плану (за потреби), вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти;

5) справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання, яке передбачає забезпечення розумного пристосування під час оцінювання, у тому числі збільшення часу на оцінювання, використання доступних форматів, у тому числі абетки та шрифту Брайля, залучення перекладачів жестової мови (за потреби) тощо;

6) безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

7) забезпечення доступності територій, будівель, споруд і приміщень гуртожитків для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

8) спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури Коледжу;

9) самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення тривалості виконання освітньо-професійної програми за погодженням із Коледжем, що має бути відображено в договорі про надання освітніх послуг;

10) створення умов для залучення до всіх заходів Коледжу, участь у заходах з освітньої, дослідницької, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що здійснюються в Україні та за кордоном, в установленому законодавством порядку із забезпеченням розумного пристосування та з урахуванням особливих освітніх потреб;

11) забезпечення розумного пристосування (у разі потреби);

12) забезпечення інших необхідних умов для навчання.

Особи з особливими освітніми потребами мають інші права, гарантовані законодавством, зокрема Законом України “Про фахову передвищу освіту”.

В результаті облаштування територій, будівель, споруд і приміщень, у тому числі гуртожитків, особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення повинно бути забезпечено умови для вільного пересування та безперешкодного доступу.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. КЗ «ХФККіМ» ХОР, з метою забезпечення реалізації права на фахову передвищу освіту здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти шляхом:

- створення інклюзивного освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;

- належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, організаційного та інформаційного забезпечення Коледжу;

- безоплатного забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

- забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітньо-професійну програму, у тому числі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти», та згідно з переліками, затвердженими МОН;

- забезпечення підручниками, у тому числі електронними, посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти в закладах освіти, що враховують особливі освітні потреби, у тому числі надрукованими шрифтом Брайля, відповідно до Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 12, ст. 411);

- забезпечення посібниками педагогічних працівників, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в закладах освіти, відповідно до Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41;

- забезпечення доступу до мережі Інтернет, системи баз даних у Коледжі з урахуванням розумного пристосування, а також за потреби до термінального та спеціального допоміжного обладнання.

ІІІ. ЗАРАХУВАННЯ НА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

3.1. Прийом на навчання для здобуття фахової передвищої освіти здійснюється на конкурсній основі на підставі Правил прийому до КЗ «ХФККІМ» ХОР, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до Коледжу у відповідному році, затверджених МОН.

3.2. Коледж створює умови для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну. З цією метою особи з особливими освітніми потребами, які планують вступити до Коледжу, або їх батьки (інші законні представники) у строки, визначені у Правилах прийому до КЗ «ХФККіМ» ХОР, подають письмову заяву про необхідність забезпечення розумного пристосування із зазначенням переліку розумного пристосування, що є обов'язковою для розгляду та реалізації Коледжем.

3.3. Зарахування здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до Коледжу на підставі регіонального замовлення або за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб здійснюється відповідно до законодавства.

ІV. ІНКЛЮЗИВНІ ГРУПИ

4.1. Директор Коледжу на підставі заяви здобувача освіти з особливими освітніми потребами або її батьків (інших законних представників) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу.

4.2. Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора Коледжу.

4.3. Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в певній інклюзивній групі встановлюється директором Коледжу з урахуванням вимог до формування академічних груп у закладах фахової передвищої освіти, затверджених МОН, виходячи з індивідуальних особливостей здобуття освіти такими особами, освітньо-професійної програми, пристосованості аудиторій тощо, але не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в такій академічній групі.

V. СУПРОВІД ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

5.1. З метою забезпечення здобуття особами з особливими освітніми потребами якісної фахової передвищої освіти Коледж в межах існуючої штатної чисельності може утворювати спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами (далі - команда).

5.2. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної фахової передвищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності.

Директор Коледжу приймає рішення про утворення або ліквідацію такого структурного підрозділу.

Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ діє відповідно до статуту КЗ «ХФККіМ» ХОР та на підставі положення про спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ.

Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу виконує такі завдання:

- співпрацює зі структурними підрозділами Коледжу щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;
- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) педагогічних працівників Коледжу та соціальних працівників, волонтерів для роботи зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань, круглих столів тощо;
- консультує та надає методичну допомогу педагогічним працівникам Коледжу щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

5.3. Команда утворюється з метою розроблення індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують.

До складу команди залучаються педагогічні, науково-педагогічні, інші працівники Коледжу, інші фахівці (за потреби), здобувачі освіти з особливими освітніми потребами або батьки (інші законні представники) таких осіб.

5.4. Здобуття повної загальної середньої освіти здобувачами освіти з особливими освітніми потребами, які зараховані до КЗ «ХФККіМ» ХОР на основі базової середньої освіти, здійснюється відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами може передбачатися індивідуальна освітня траєкторія шляхом розроблення та реалізації Коледжем індивідуального навчального плану.

Індивідуальний навчальний план здобувачів освіти з особливими освітніми потребами розробляється за їх участю з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується такою особою (у разі коли особа є повнолітньою) або одним із її батьків (інших законних представників) та затверджується директором Коледжу.

5.5. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами можуть мати корекційно-розвитковий складник. Такий складник повинен враховувати рекомендації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності).

5.6. Інклюзивне навчання осіб з особливими освітніми потребами передбачає надання їм (за потреби) соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання, фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору, перекладу жестовою мовою, із переліку базових соціальних послуг відповідно до Закону України “Про соціальні послуги” та згідно з державними стандартами надання відповідних послуг, затверджених Мінсоцполітики. Директор Коледжу створює умови для надання таких послуг у КЗ «ХФККіМ» ХОР на підставі письмової заяви особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників) не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви. Допуск особи, яка надає базову соціальну послугу, до закладу освіти здійснюється за умови дотримання такою особою правил внутрішнього

розпорядку Коледжу, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на основі укладення відповідного договору між Коледжем та особою, яка надає такі послуги, за згодою особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників).

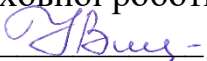
Для забезпечення соціальних потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до Коледжу можуть бути допущені один із батьків особи з особливими освітніми потребами або уповноважена ними особа. Рішення про їх допуск до участі в освітньому процесі приймає директор Коледжу на основі укладення відповідного договору між Коледжем та особою, яка забезпечує соціальні потреби здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

5.7. КЗ «ХФККіМ» ХОР надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів регіональних бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Всі зміни та доповнення до цього Положення вносяться відповідним наказом директора КЗ «ХФККіМ» ХОР, або наказом про затвердження та введення в дію нової редакції Положення.

6.2. При затвердженні нової редакції, попереднє Положення втрачає чинність.

Положення розглянуте, схвалене
Методичною радою коледжу та
рекомендоване до затвердження
протокол № 5 від «22» березня 2024 р.
Заступник директора з навчально-
виховної роботи, голова методичної ради
 Вікторія Новицька